

13.4.2016

Maakuntauudistuksen projektiryhmän asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut maakuntauudistuksen ja valtion aluehallinnon uudistamisen projektiryhmän.

Projektiryhmä huolehtii hallituksen 5.4.2016 sopiman maakuntahallinnon ja valtion aluehallinnon yhteensovituspäätöksen toteuttamisen edellyttämästä valmistelusta ja erityisesti hallituksen maakuntahallinnolle osoittamien tehtäväsiirtojen toteuttamisen ja tehtävien hoidon rahoituksen valmistelusta sekä valtion aluehallinnon uudistamisen ja näihin uudistuksiin välittömästi liittyvästä valtion keskushallinnon uudistamisen valmistelusta.

Toimikausi

Projektiryhmän toimikausi on 20.4.2016 - 15.4.2019.

Tausta

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman mukaan valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovituksesta tehdään erikseen päätös, jolla yksinkertaistetaan julkisen aluehallinnon järjestämistä (valtio, alueet ja kunnat). Ensisijaisena ratkaisuna on toimintojen keskittäminen tehtäviltään ja toimivallaltaan selkeille itsehallintoalueille.

Hallitus teki 7.11.2015 linjauksen aluejaon perusteista ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen askelmerkeistä sekä itsehallintoalueiden perustamisesta. Perustuslain 121 §:n 4 momentissa tarkoitettuja itsehallintoalueita perustetaan 18 maakuntajaon pohjalta. Jokaisella itsehallintoalueella on suoraan vaaleilla valittava ylin päätöksentekoeelin (valtuusto). Linjauksessaan hallitus ohjasi myös aluehallintouudistuksen valmistelua. Hallitus linjasi uusille itsehallintoalueille siirrettäviä tehtäviä. Itsehallintoalueet perustetaan monitoimialaisiksi.

Valtiovarainministeriö asetti ministeri Lauri Tarastin selvityshenkilöksi hallituksen linjauksen 7.11.2015 tarkentamiseksi ja itsehallintoalueille siirrettävien tehtävien tarkempaa määrittelyä ja siirtojen toteuttamisen alustavaa valmistelua varten. Selvityshenkilö asetettiin ajalle 8.12.2015 – 15.2.2016. Selvityshenkilö luovutti raporttinsa kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläiselle 26.1.2016.

Selvityshenkilön ehdotusten ja hallituksen neuvottelun pohjalta hallitus sopi 5.4.2016 maakuntahallinnon ja valtionaluehallinnon yhteensovituksesta sekä maakuntien tehtävistä (liite).

Hallituksen 5.4.2016 tekemän linjauksen mukaan maakuntien tehtävien perustana on selkeä työnjako kunnan, maakunnan ja valtion välillä.

Työnjaossa:

- **kunnat ovat paikallisen osallistumisen, demokratian sivistyksen ja elinvoiman yhteisöjä**, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallinto-
tehtäviä (yleinen toimiala) ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä. Kunnat vastaavat jatkossakin nykyisen lainsäädännön periaatteiden mukaisesti työllisyyden hoidosta ja edistämisestä. Kunnalla on edelleen vastuu osaamisen ja sivistyksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, liikunta-, kulttuuri- ja muista vapaa-ajan palveluista, nuorisotoimesta, paikallisesta elinkeinopolitiikasta, maankäytöstä, rakentamisesta ja kaupunkisuunnittelusta.
- **maakunnat vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollosta, pelastustoimesta, ympäristöterveydenhuollosta, alueellisista kehittämistehtävistä ja elinkeinojen edistämisen tehtävistä, alueiden käytön ohjauksesta ja suunnittelusta sekä maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisestä** sekä maakunnalle lain perusteella annettavista muista alueellisista palveluista.
- **valtio vastaa oikeusvaltion ylläpitämisestä ja kehittämisestä, perusoikeuksien turvaamisesta ja arvioinnista sekä turvallisuustehtävistä samoin kuin kansainvälisistä ja valtakunnallisista tehtävistä ja yhdenvertaisuuden ja yleisen edun valvonnasta.** Valtion hallintotehtävissä on periaatteena valtakunnallinen toimivalta silloinkin kun tehtävät edellyttävät alueellista tai paikallista läsnäoloa. Toisena periaatteena valtion hallintotehtävissä on valtakunnallisesti yhtenäisen toimintatavan ja ratkaisukäytännön soveltaminen.

Tavoitteet

Tavoitteena on valtion aluehallinnon ja maakuntakuntahallinnon yhteensovittaminen ja yksinkertaistaminen siten, että hallituksen linjausten 7.11.2015 ja 5.4.2016 mukaiset tehtäväsiirrot toteutetaan. Uudet organisaatiot aloittavat toimintansa 1.1.2019.

Aluehallinnon uudistuksen tavoitteena on mm.:

- saada aikaan tuottavuuden ja taloudellisuuden todennettava ja selkeä paraneminen alue- ja maakuntahallinnon tehtävien hoidossa
- lisätä tehtäviä kokoamalla tehtäväkokonaisuuksista saatavissa olevia synergiaetuja
- varmistaa rakenteelliset edellytykset sille, että palveluja ja palveluketjuja voidaan kehittää asiakkaiden näkökulmasta
- varmistaa digitalisaation täysimääräinen hyödyntäminen palvelukanavia ja toimintatapoja määriteltäessä
- toteuttaa yksilöille, yrityksille ja yhteisöille ymmärrettävä, yhdenmukainen ja yksinkertainen hallintojärjestelmä.

Tehtävät

Projektiryhmän tehtävänä on:

- 1) vastata aluehallinnon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanoprosessin toteuttamisesta hallituksen linjausten mukaisesti, kunnes uudistetut toiminnot ja ohjausmallit on saatu siirretyksi osaksi tehtävistä uudessa rakenteessa vastaavien organisaatioiden toimintaa;
- 2) koordinoita ja ohjata valmisteluryhmien työtä sekä koota ja sovittaa yhteen niissä tuotettavaa aineistoa;

- 3) käsitellä ja esittää hallitukselle poliittista päätöksentekoa varten annettavat projektin ehdotukset
- 4) käsitellä aluehallintouudistuksen näkökulmasta maakuntalakia koskevat esitykset ja esittää projektin koottu arvio maakuntalain valmisteluun osana sote-uudistusta ja maakuntien perustamista
- 5) valmistella ohjaukseen, rahoitukseen, työnjakoon, kehittämiseen ja valvontaan liittyviä asioita;
- 6) valmistella tiedon hallintaan ja yhteisiin tietojärjestelmiin liittyviä asioita,
- 7) valmistella omaisuus- ja sopimusjärjestelyihin liittyviä asioita;
- 8) valmistella henkilöstön asemaan ja muutostilanteen työhyvinvointiin liittyviä asioita;
- 9) tarpeellisilta osin laatia ehdotukset hallituksen esityksiksi ja muiksi toimenpiteiksi, sekä määritellä uudistukseen kuuluvien lakiehdotusten keskinäiset suhteet;
- 10) koota ja laatia ehdotukset uudistuksen valmistelun ja tuloksellisen toimeenpanon edellyttämiksi toimenpiteiksi valtioneuvoston ja asianomaisten ministeriöiden päätettäväksi;
- 11) valmistella siirtyminen uuteen rakenteeseen, mukaan lukien vaiheistus, siirtymäkauden järjestelyt sekä tarpeellisilta osin nykyisen toiminnan lakkauttaminen.

Projektinjohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti raportoi sekä vastaa projektia koskevien asioiden esittelystä reformiministerityöryhmälle. Projektinjohtaja voi osallistua projektin valmistelutyöryhmien työskentelyyn.

Organisointi

Projektiryhmä

Projektinjohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas **Pöysti**, sosiaali- ja terveysministeriö (1.10.2017 jälkeen valtiovarainministeriö), puheenjohtaja

Osastopäällikkö, ylijohdaja Päivi **Laajala**, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja

nn, sisäministeriö

Hallitusneuvos Tarja **Hyvönen**, valtiovarainministeriö

nn, opetus- ja kulttuuriministeriö

nn, maa- ja metsätalousministeriö

nn, liikenne- ja viestintäministeriö

nn, työ- ja elinkeinoministeriö

nn, sosiaali- ja terveysministeriö

nn, ympäristöministeriö

nn, Suomen Kuntaliitto

nn. Maakuntien liittojen edustaja

nn. ELY-keskusten ylijohdajien edustaja

nn. AVI:n ylijohdajien edustaja

Oikeusministeriön edustaja kutsutaan tarpeen mukaan asiantuntijaksi projektiryhmän käsitellessä asioita, joissa oikeusministeriön asiantunte-
musta tarvitaan.

Projektiryhmä kuulee sidosryhmiä tehtäväänsä hoitaessa.

Projektiryhmän sihteeristö

Neuvotteleva virkamies Mikko **Saarinen**, valtiovarainministeriö
Lainsäädäntöneuvos Sami **Kouki**, valtiovarainministeriö
nn, työ- ja elinkeinoministeriö
nn, maa- ja metsätalousministeriö
nn, ympäristöministeriö

Tekniset sihteerit

Ylitarkastaja Miira **Lehto**, valtiovarainministeriö
Hankeassistentti Minna **Koivisto**, valtiovarainministeriö

Projektiryhmällä on valmisteluryhmiä ja lisäksi osa valmistelusta osoitetaan jo asetettujen sote- ja itsehallintoaluevalmisteluryhmien tehtäväksi. Siltä osin kuin on kyse maakuntauudistuksesta, nyt asetettu projektiryhmä koordinoi ja ohjaa valmistelua kaikissa valmisteluryhmissä. Valmisteluryhmiä on eri toimialojen tehtävien siirtämistä ja uudistamista, maakuntien ohjaus- ja rahoitusjärjestelmää sekä uudistuksen edellyttämiä rahoitusjärjestelyjä, omaisuus- ja sopimusjärjestelyjä, henkilöstön asemaa ja muutostilanteen työhyvinvointia, maakuntien tiedonhallintaa ja yhteisiä tietojärjestelmiä, valmius- ja varautumistehtävien organisointia sekä aluehallintovirastojen uudistamista varten. Valmisteluryhmät toimivat projektiryhmän tukena. Valmisteluryhmien tehtävät ja kokoonpanot sekä jo asetettujen sote- ja itsehallintoalueuudistuksen valmisteluryhmien tehtäväksiantojen ja kokoonpanojen täydennykset ovat asettamispäätöksen liitteinä.

Projektiryhmä voi muuttaa valmisteluryhmien kokoonpanoja ja antaa niille uusia tehtäviä sekä perustaa myös muita uudistuksen valmistelun kannalta tarpeelliseksi osoittautuvia valmisteluryhmiä.

Kustannukset ja rahoitus

Projektiryhmän työ tehdään virkatyönä. Muut kustannukset maksetaan momentilta 28.90.22.

Nimike	Etunimi Sukunimi

Nimike	Etunimi Sukunimi

Liitteet	Valmisteluryhmien tehtävät ja kokoonpanot

Jakelu

Tiedoksi